

Основними внутрішніми факторами «антирозвитку» можуть бути прорахунки в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності. Наприклад, основними операційними факторами можуть бути низький рівень управління виробництвом, неефективний маркетинг, низька якість продукції та прорахунки в асортименті продукції, відсутність належного контролю витрат, низький рівень інтенсивного використання обладнання та великих завантажень, неефективна логістика (логістика поставок, виробництво та розподіл (продаж).

Істотними фінансовими та інвестиційними факторами можуть бути недостатня надійність інвестиційних проектів та неефективне використання інвестиційних ресурсів, прорахунки при формуванні фондового портфеля, нераціональна структура авансованого капіталу, значне перевищення позичкового капіталу над його критичним рівнем, зростання дебіторської та кредиторської заборгованості, боргів, уповільнення обороту капіталу, збільшення частки низьколіквідних активів.

До ключових умов розвитку підприємств та підприємницької діяльності можна віднести:

- стабільність державної економічної й соціальної політики, спрямованої на підтримку підприємництва;

- позитивну суспільну думку по відношенню до підприємців і підприємництва;

- пільговий податковий режим, який забезпечує дійовий стимул для підприємництва;

- наявність розвинутої інфраструктури підтримки підприємництва (наявність інноваційних центрів; спеціалізованих фірм, що надають фінансову допомогу початкуючим підприємцям; консультативних центрів з питань управління, маркетингу, реклами; курсів і шкіл підготовки підприємців тощо^{330.3});

- існування ефективної системи захисту інтелектуальної власності, дія якої розповсюджується не лише на винаходи, але й на всю продукцію, новаторські ідеї, концепції і методи ділової активності;

- спрощення процедур регулювання господарської діяльності з боку державних органів (скорочення форм звітності, полегшення правил реєстрації тощо);

- підприємницьку етику.

Сучасні умови розвитку підприємств в Україні можна охарактеризувати як надзвичайно важкі, враховуючи реалії, у яких перебуває країна та наслідки, що несе за собою розв'язана країною-агресором війна. Проте для забезпечення соціально-економічного розвитку підприємства повинні пристосовуватися до умов функціонування, напрацьовуючи нові механізми, впроваджуючи нові форми ведення бізнесу.

Список використаних джерел

1. Дакус А.В. Сімченко Н.О. Економічний розвиток підприємства: сутність та визначення. URL: <http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2012-3.pdf> (дата звернення 26.05.2023)

2. Запасна Л. С. Економічна сутність розвитку підприємства URL: <http://www.nbu.gov.ua/Articles> (дата звернення 26.05.2023)

УДК 332.055:08

Григор'єва О.В., к.е.н., доцент; Сазоненко С.О., магістрант
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

АКТУАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Забезпечення реалізації цілей сталого розвитку України в умовах, що склалися – надзвичайно складне, а й іноді неможливе до реалізації завдання, враховуючи триваючу агресію, наслідками якої є жертви населення, вимушена міграція значної кількості громадян України, тимчасова втрата частини території країни, масштабні руйнації як житлових будинків, так й об'єктів виробничого, соціального призначення, критичної інфраструктури,

що призводить до припинення багатьох видів економічної та соціальної діяльності. Проте майбутнє відновлення країни вимагає ще більшої уваги та дотримання принципів сталого розвитку, бо саме на цих засадах повинно ґрунтуватися повоєнне відновлення України.

Серед стратегічних цілей сталого розвитку України передбачено, зокрема, забезпечення охорони громадського здоров'я, благополуччя та якісної освіти в безпечних і життєстійких населених пунктах (стратегічна ціль 4), яка складається з реалізації оперативних цілей розвитку, а саме з:

- забезпечення охорони громадського здоров'я та сприяти благополуччю для всіх у будь-якому віці;
- забезпечення інклюзивної та справедливої якісної освіти і сприяння можливостям навчатися впродовж усього життя для всіх громадян;
- забезпечення інклюзивності міст та населених пунктів, зробити міста та всі населені пункти безпечними, життєстійкими та збалансованими.

В умовах повоєнного відновлення країни ці операційні цілі наповнюються новими актуальними завданнями.

До першої оперативної цілі, забезпечення охорони громадського здоров'я та сприяти благополуччю для всіх у будь-якому віці, слід додати завдання медико-психологічної реабілітації населення, що зазнало суттєвого впливу під час війни. Мова йде не лише про тих, хто приймав безпосередню участь в захисті країни, а й про цивільне населення, яке в більшому або меншому ступені постраждало від війни та її наслідків.

Надзвичайно важливе значення набуває друга операційна ціль - забезпечення інклюзивної та справедливої якісної освіти і сприяння можливостям навчатися впродовж усього життя для всіх громадян. В умовах післявоєнної відбудови країни закладам загальної професійної освіти слід адаптуватися до запитів як економіки, так й суспільства. Перша буде вимагати наявності значної кількості фахівців, здатних реалізувати себе в усіх сферах економіки, зросте попит на фахівців будівельної галузі. Важливим при цьому стає аспект інклюзивності освіти та можливості запропонувати фахову підготовку людям з обмеженими можливостями. Запити на освіту з боку суспільства будуть включати також попит на професійну освіту та перенавчання актуальним спеціальностям, що вимагає постійного аналізу та прогнозування потреб економіки у фахівцях та побудови збалансованої системи їх підготовки.

Набуває нового значення також третя оперативна ціль - забезпечення інклюзивності міст та населених пунктів, зробити міста та всі населені пункти безпечними, життєстійкими та збалансованими. Як наслідок активних бойових дій та терору з боку держави-агресора багато місць та населених пунктів зазнали значних пошкоджень та руйнувань. Відновлення міст та інших населених пунктів повинного ґрунтуватися на сучасних вимогах розбудови смарт-міста, із розумним та комфортним просторовим рішенням та плануванням територій, з врахуванням екологічних вимог та кліматичних умов.

Шоста стратегічна ціль задекларована як збереження наземних і морських екосистем та сприяння збалансованому використанню їхніх ресурсів. Обстріли лісів, наземних і морських екосистем, промислових об'єктів, транспортної інфраструктури та будинків, руйнування систем водопостачання, каналізації та поводження з відходами провокують широкомасштабну та серйозну шкоду з довгостроковими наслідками довкілля та для здоров'я людей, що вимагає нових завдань та значних витрат для повоєнного екологічного відновлення країни.

Потребує значного коригування й сьома стратегічна ціль Стратегії сталого розвитку України «Забезпечення безпеки та доступу до правосуддя, створення підзвітних та інклюзивних інституцій». Перша оперативна ціль передбачає завдання сприяння мирним та інклюзивним спільнотам для сталого розвитку та забезпечення безпеки держави. Війна в Україні та відкритий тероризм з боку держави-агресора вимагає нових завдань в реалізації зазначеної цілі. В першу чергу слід забезпечити безпеку та геополітичний суверенітет країни шляхом приєднання до альянсу НАТО, разом з усіма гарантіями безпеки, які з цього

впливають. Безпека країни також вимагає створення сучасної потужної армії, інтегрованої в структуру північноатлантичного альянсу. По друге, повинно чітко окреслити мережу міжнародних гарантій, коли різні країни дають персональні гарантії безпеки України. По третє, необхідно сформувавши механізм невідворотного покарання за чисельні воєнні злочини росії: тортури, гвалтування, викрадення дітей, масові бомбардування цивільного населення і цивільної інфраструктури та геноцид української державності. Треба також розуміти, що маючи такого сусіда, як росія, економіка країни повинна містити мілітаризовану складову з отриманням сучасних технологій та можливостями забезпечення експорту продукції оборонної галузі.

Таким чином, цілі сталого розвитку, визначені Стратегією сталого розвитку України, можуть бути використані як орієнтир задля забезпечення ефективної та повної відбудови України після війни. Визначені та скориговані цілі сталого розвитку та їхні ключові показники ефективності допоможуть сформувавши політику на національному рівні та сприятимуть її впровадженню на обласному й місцевому рівнях».

Список використаних джерел

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення 31.05.2023)
2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/> (дата звернення 31.05.2023)

УДК 338.45

Девадзе Анзор, PhD, професор департаменту туризму,
Батумський державний університет імені Шота Руставелі, (м. Батумі, Грузія)
Чичуліна Ксенія, к.т.н., доцент,
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)
Разно Марія, студентка
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ЗЕЛЕНЕ ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Останнім часом Україна активно займається реформуванням сфери довкілля, що є великим кроком на шляху до повоєнного відновлення та її європейської інтеграції. Реформи в цій сфері проводяться на низькі рівнях, включаючи законодавчий, інституційний, економічний та соціальний.

У довгостроковій перспективі процес післявоєнного економічного розвитку має стати фундаментальним переходом України до зеленої та чистої економіки.

Поняття зеленої економіки тісно пов'язано з Європейським зеленим курсом (ЄЗК), питання імплементації якого стане одним з першочергових завдань з відкриттям переговорного процесу за Главою 27 (Довкілля і зміна клімату).[1]

Експерти раніше стверджували, що до повномасштабної війни, подолання розриву між станом природоохоронної галузі в ЄС і в Україні не можна бути подоланим одним кроком, і для успішного виконання вимог ЄЗК Україні потрібно компенсувати певні заходи. Однак наслідки масштабних руйнувань, спричинених російською агресією, створили нові умови і реалії. Зараз, після року війни, ми можемо побачити значні можливості для України прорватися через цей розрив та швидко модернізуватися й розвиватися. Зважаючи на те, що Україна стала кандидатом на вступ до ЄС, ми повинні перейти до законодавства ЄС, у якому зелена економіка є ключовим напрямком розвитку. Процес впровадження екологічних та кліматичних зобов'язань не буде коротким і простим, порушеним у сфері довкілля та клімату